

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Zespołu Oświatowego w Kąkolewnicy
na lata 2017 - 2020

Motto:

„...Dziecko uznane zostało za człowieka, za istotę, z którą trzeba się liczyć, której nie wolno wieść na smyczy, lecz należy kierować nią umiejętnie, z rozwagą, wysiłkiem umysłu, uczucia i woli. Dawny despotyzm przeżył się w wychowaniu, dawny strach dzieci (...) znikł z biegiem czasu – co na jego miejscu postawić? „Miłość, szacunek i zaufanie” – odpowiedział rozsądek.. ”

Janusz Korczak

Spis treści

1. Wprowadzenie do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	4
2. Podstawa prawna Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	10
3. Model absolwenta.....	12
4. Cel ogólny i cele szczegółowe Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.....	15
5. Plan działań wychowawczo – profilaktycznych.....	16
6. Sposoby ewaluacji.....	29
7. Załączniki.....	32

Rozdział I

Wprowadzenie do programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Wstęp

Nadrzędnym celem działania naszej szkoły jest wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia poprzez harmonijne łączenie nauczania z rozwijaniem umiejętności, wychowaniem oraz kształtowaniem postaw społecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, religijnych, narodowych i państwowych. Uczeń poprzez owe działania osiągnie dojrzałość: fizyczną, psychiczną, społeczną i duchową. Wychowanie stanowi integralną część działalności każdego nauczyciela, który w tym procesie powinien pełnić rolę opiekuna, wychowawcy, mistrza. Zasadnicze zadanie wychowania polega na towarzyszeniu – zarówno rodzica jak i nauczyciela - w rozwoju dziecka, wspieraniu w osobistych problemach, inspirowaniu do pracy nad sobą. Podstawą wszelkich działań wychowawczych musi być świadomość człowieczeństwa drugiego człowieka. Zasadnicze zadanie wychowania polega przede wszystkim na pomocy w dynamicznym rozwoju, przez który człowiek kształtuje się, by być człowiekiem.

Pomoc uczniom w samorealizacji i spełnieniu jest nadrzędnym celem naszej Szkoły. Zadania Szkoły ukierunkowane są aby wykształcić w uczniach takie wartości jak:

- tolerancja,
- wytrwałość w dążeniu do celu,
- ciekawość, dociekliwość,
- współpraca,
- otwartość na innych ludzi, uspołecznienie;
- szacunek;
- empatia;

- odpowiedzialność za siebie, klasę, miasto, region, kraj;
- nie poddawanie się, dzielność

Wychowanie jest uczeniem szczególnego rodzaju, jest uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości oraz odkrywaniem własnych zdolności, możliwości oraz budowaniem na nich własnej tożsamości oraz siły. Zadaniem szkoły jest wspierać ucznia w dążeniu do spełnienia marzeń oraz rozwoju.

Program wychowawczo - profilaktyczny zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, umożliwianie osobistego rozwoju dzieciom i młodzieży. Został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w szkole (analiza dokumentów, obserwację, ankiety, rozmowy), Koncepcję pracy szkoły na lata 2014 - 2019 oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2016/2017.

Z przeprowadzonych badań wynika, że w szkole występują niewłaściwe postawy, takie jak:

1. Agresja słowna,
2. Zakłócanie procesu lekcyjnego,
3. Agresja fizyczna,
4. Niewłaściwe korzystanie ze współczesnych środków masowego przekazu,
5. Brak opiekuńczości starszych uczniów w stosunku do młodszych,
6. Korzystanie przez niektórych uczniów z substancji uzależniających,

Przeprowadzone ankiety ewaluacyjne i diagnozujące sytuację wychowawczą wykazały, że należy wspierać uczniów w realizacji prawidłowych postaw, wpływać na ich zachowanie, kształtować różnego rodzaju umiejętności.

Głównym podmiotem działań wychowawczych w stosunku do swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej uzupełniają w tym zakresie obowiązki rodziców, wspomagają ich oraz współdziałają z nimi. Program wychowawczo - profilaktyczny stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dla dyrektora Szkoły, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, pedagoga, logopedy, samorządu uczniowskiego, pracowników niepedagogicznych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę Szkoły. Realizacja założeń programowych

umożliwi osiągnięcie celu: - wychowanie ku wartościom ogólnym – prawda, miłość, dobro, piękno, wolność, sprawiedliwość, tolerancja, wiedza - pomoc w zrozumieniu siebie i otaczającego świata - budowanie rzetelnych postaw logicznie powiązanej i uporządkowanej wiedzy, rozbudzanie pasji i zainteresowań - pomoc w zrozumieniu złożoności zagrożeń współczesnej cywilizacji, wskazanie przyczyn tego stanu, szukanie dróg wyjścia - pokazanie wpływu codziennych decyzji, wyborów, stawianych celów i dróg ich osiągnięcia, zjawiska zachodzące w najbliższym otoczeniu aż po skalę globalną - wdrażanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji sprzyjających zachowaniu zdrowia i życia w harmonii z otaczającym środowiskiem przyrodniczym i społecznym - zapoznanie z dziedzictwem kulturowym miejscowości, regionu, kraju, Europy, świata.

2. Osoby odpowiedzialne za zadania wychowawcze w realizacji Programu wychowawczo – profilaktycznego:

Dyrektor:

1. Dbą o prawidłowe funkcjonowanie Szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej Szkoły.
2. Koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze w Szkole.
3. Stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej.
4. Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

1. Wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych.
2. Kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w Programie wychowawczo - profilaktycznym.
3. Reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci.

4. Zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w Szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek.

Wychowawcy klas:

1. Poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo- opiekuńczych.
2. Integrują zespół klasowy.
3. Rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy.
4. Interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do Szkoły, badają wspólnie z pedagogiem przyczyny opuszczania przez nich zajęć szkolnych.
5. Wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych).
6. Propagują zasady kulturalnego zachowania.
7. Troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie uczniów do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza Szkołą.
8. Czuwają nad wszechstronnym rozwojem osobowym ucznia oraz przygotowują go do samodzielnego funkcjonowania poprzez wzmocnienie postawy odpowiedzialności.
9. Utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie Szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania.
10. Wspólnie z podopiecznymi dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczych.
11. Pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia w celu planowaniu rozwoju wychowanka.

Rodzice:

1. Są odpowiedzialni za wychowanie swoich dzieci.
2. Współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia swoich dzieci.
3. Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Pedagog szkolny:

1. Podejmuje działania wychowawcze i opiekuńcze wynikające z programu.
2. Określa formy i sposoby udzielania uczniom, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb.
3. Organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
4. Wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu.
5. Działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
6. Dokonuje wspólnie z wychowawcami analizy sytuacji wychowawczej w Szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej.
7. Kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego.
8. Utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas.
9. Udziela uczniom porad i konsultacji, wspiera uczniów.
10. Wspiera rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych, szczególnie w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń..
11. Prowadzi badania i działania diagnostyczne dotyczące poszczególnych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych.
12. Dodatkowo dla uczniów i rodziców/opiekunów prawnych podejmuje działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

Pracownicy niepedagogiczni:

1. Reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy.
2. Wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów.
3. Wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada Rodziców:

1. Reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy Szkoły.
2. Współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego Szkoły.

Samorząd Uczniowski:

1. Inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie Szkoły.
2. Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego.
3. Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

Rozdział II

Podstawa prawna programu wychowawczo - profilaktycznego

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty Szkoły:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami;
- Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela; (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189) ogłoszono dnia 22 czerwca 2017 r.
- Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.;
- Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz.1591).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59) ogłoszona 11 stycznia 2017 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r. poz. 356).
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 28.10.1982r. (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231, Dz. U. z 2007r. nr 70, poz. 473)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dn. 29.07.2005r. (Dz. U z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późniejszymi zmianami, Dz. U z 2006r. Nr 7 poz. 47 i 48 ; Dz. U. z 2006r. Nr 66 poz.469 ; Nr 120 poz.826)

- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dn. 26.10.1982r. (tekst jednolity : Dz. U. z 2002r. Nr 11, pozycja 109 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dn. 9.11.1995r. (tekst jednolity : Dz. U. Nr 10 z 1996r., poz. 55 z późniejszymi zmianami: 199 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770 ; 1999r. Nr 96, poz.1107 ; 2003r. Nr 229, poz. 2274)
- Ustawa o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dn.23.07.2008 r.(Dz. U. z 2008r. nr 180 poz. 1108). Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dn. 19.08.1994r. (Dz. U. Nr 111 poz.535; z późniejszymi zmianami – Dz. U. Nr 113,poz.731 z 1997r., Dz. U. Nr 141, poz. 1183 z 2005r.)
- Statut Szkoły

Rozdział III

Model absolwenta

Dziecko, uczeń Zespołu Oświatowego w Kąkolewnicy w czasie pobytu i po zakończeniu nauki reprezentuje następujące postawy:

1. Przestrzega zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się.
2. Okazuje szacunek i życzliwość wobec rówieśników i osób dorosłych.
3. Dbą o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów.
4. Dbą o swój wygląd.
5. Jest uczciwy – w czasie kartkówki, sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze ściąg ani podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada ani nie pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu; samodzielnie wykonuje prace domowe.
6. Jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami, można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów.
7. Jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia.
8. Ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników.
9. Szanuje innych ludzi, wie, jak należy okazywać szacunek osobom dorosłym oraz kolegom i koleżankom.
10. Jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo - skutkowe.
11. Jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje.
12. Reprezentuje kulturę osobistą.

13. Ma świadomość swojej przynależności narodowej, zna specyfikę swojej małej ojczyzny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi.
14. Dbą o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny.
15. Jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.
16. Jest tolerancyjny.
17. Akceptuje odmienność innych ludzi.
18. Nie wyśmiewa ani nie prześladowuje innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne.
19. Przeciwstawia się dyskryminacji, staje w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych.
20. Angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciem więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.

Postawy opisane w modelu absolwenta kształtowane są wspólnie przez nauczycieli, pracowników Szkoły oraz rodziców poprzez:

1. Działania wychowawczo - profilaktyczne.
2. Własny przykład- nauczyciele, pracownicy Szkoły oraz rodzice uczniów powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji wyżej wymienionych postaw.

Rozdział IV

Cel ogólny i cele szczegółowe programu wychowawczo – profilaktycznego

Cel ogólny- wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia poprzez harmonijne łączenie nauczania z rozwijaniem umiejętności, wychowaniem oraz kształtowaniem postaw społecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, religijnych, narodowych i państwowych.

Cele szczegółowe:

- Zapewnienie bezpieczeństwa.
- Kształtowanie postaw dialogu, otwartości i gotowości do refleksji nad własnymi działaniami.
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za własną naukę.
- Rozwijanie u młodego człowieka poczucia odpowiedzialności, przynależności, miłości do Ojczyzny oraz szacunku do polskiego dziedzictwa kulturowego oraz tradycji.
- Przygotowanie ucznia do życia we współczesnym zmieniającym się świecie.
- Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym, szkoła otwarta dla rodziców, posiadająca jasne zasady postępowania i oceniania
- Propagowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych.
- Wychowanie w duchu miłości, mądrości, dyscypliny i tolerancji dla innych.
- Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności umiejętności empatycznych, komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów.
- Kształcenie umiejętności intrapersonalnych, a w szczególności samoświadomości, samooceny i samodyscypliny;

- Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów, obejmujących m. in. zdolność do wybierania pozytywnego a nie negatywnego stylu życia.
- Kształtowanie sprawności fizycznej.
- Kształtowanie umiejętności korzystania ze współczesnych mediów.
- Rozwijanie zainteresowań jako alternatywy do współczesnych zagrożeń.
- Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
- Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.
- Rozwijanie kompetencji takich, jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
- Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość.
- Niesienie pomocy i dążenie do jak najlepszego przygotowania dzieci niepełnosprawnych do funkcjonowania w społeczeństwie.

Rozdział V

Plan działań profilaktyczno - wychowawczych

Działanie 1 : Wdrażanie do życia w przedszkolu, szkole i klasie.

	<i>Zadanie profilaktyczne</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Terminy</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Otoczenie troską uczniów przybyłych do grup przedszkolnych, szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie gier i zabaw integrujących grupę. - Poznanie rozkładu pomieszczeń przedszkolnych i szkolnych oraz zasad poruszania się po nich.	wychowawcy	I sem.	
2.	Kształtowanie postawy kulturalnego i życzliwego zachowania wobec rówieśników i pracowników szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - Ukazanie potrzeby dobrych stosunków koleżeńskich i przyjaźni z rówieśnikami. - Rozmowy na temat właściwego zachowania się wobec kolegów, pracowników szkoły i innych dorosłych. - Wzmacnianie potrzeby zachowań asertywnych. - Zachęcanie do szukania pomocy u osób dorosłych w sytuacjach trudnych.	wychowawcy	Cały rok	
3.	Wdrażanie do przestrzegania Statutu Szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - Zaznajomienie z wybranymi treściami Statutu Szkoły. - Zapoznanie z obowiązkami przedszkolaka, ucznia. - Zapoznanie z prawami wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka.	wychowawcy	I sem.	

Działanie 2: Bezpieczeństwo dzieci w przedszkolu, uczniów w szkole oraz poza nią /m.

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole	<ul style="list-style-type: none"> - tematyka o bezpieczeństwie podczas zajęć przedszkolnych, zajęć zintegrowanych i na godzinach wychowawczych - zapoznanie z przepisami bhp - dyżury nauczycieli - kontrolowanie sprzętu oraz usuwanie ewentualnych zagrożeń - monitoring szkoły 	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele, dyrektor</p> <p>dyrektor</p>	<p>cały rok</p> <p>wrzesień</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	
2.	Zapewnienie bezpieczeństwa podczas wykonywania ćwiczeń, zabaw, gier i wycieczek	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na zajęciach przedszkolnych, zintegrowanych i na godzinach wychowawczych - cykl zajęć poświęcony bezpiecznym grom i zabawom, - regulamin Sali gimnastycznej, zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego ćwiczenia na przyrządach różnego typu, pomoc w asekuracji podczas wykonywanych ćwiczeń - egzekwowanie od rodziców pisemnej zgody na udział dziecka w zajęciach pozalekcyjnych w szkole i poza nią - filmy dydaktyczne - aktywny udział uczniów w przygotowaniu się do wycieczek, biwaków 	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele w-f</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p>	<p>cały rok</p> <p>wrzesień</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	
3.	Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - tematyka realizowana na zajęciach przedszkolnych, zintegrowanych i na godzinach wychowawczych, - konkursy klasowe i szkolne - spotkanie z policjantem, - egzekwowanie od rodziców zwalniania ucznia z zajęć tylko na pisemną prośbę lub osobiste poinformowanie osoby upoważnionej 	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	

		- telefoniczne informowanie rodziców w przypadku złego samopoczucia lub nagłej choroby dziecka	wychowawcy	cały rok	
		- realizacja obowiązku doprowadzania dziecka do lat 7 pod opieką osoby upoważnionej	wychowawcy	cały rok	

Działanie 3: Diagnozowanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym dzieciom, uczniom.

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Diagnozowanie trudności w uczeniu się.	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznanie zakresu i skali zjawiska: przeprowadzenie wstępnej diagnozy sytuacji rodzinnej i warunków życia uczniów, mogących mieć wpływ na trudności i niepowodzenia szkolne, - wspieranie rodziców w podejmowaniu decyzji o zgłoszeniu na badania w PPP lub innej poradni specjalistycznej dziecka, co do którego istnieje podejrzenie o deficycie rozwojowym i/lub zły stan zdrowia, - znajomość opinii oraz orzeczeń PPP i innych poradni specjalistycznych przekazanych szkole przez rodziców, - kontrola dokonania w dziennikach lekcyjnych adnotacji o obniżeniu wymagań i objęciu ucznia opieką PPP. 	dyrektor pedagog wychowawcy nauczyciele logopeda	cały rok	

Działanie 4. Zdrowy styl życia.

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Wyposażenie ucznia w niezbędną wiedzę o zdrowiu i higienie osobistej i zdrowym żywieniu	<ul style="list-style-type: none"> - na zajęciach przedszkolnych, edukacyjnych, na godz. wychowawczych., na przyrodzie, biologii - działalność pielęgniarki szkolnej - pogadanki, dyskusje - spotkanie z lekarzem, pielęgniarką poświęcone błędom żywieniowym i ich skutkom - prezentacja artykułów i czasopism promujących „zdrowe życie” - pokaz produktów sprzyjających zdrowiu, „zdrowej żywności” - poprzez filmy edukacyjne, spektakle teatralne - programy: „Owoce w szkole”, „Szklanka mleka”, „Trzymaj formę” 	wychowawcy nauczyciele, uczniowie pielęgniarka wychowawcy nauczyciele	cały rok cały rok cały rok cały rok cały rok cały rok	
2.	Stworzenie warunków do dbania o higienę pracy i wypoczynku	<ul style="list-style-type: none"> - wietrzenie pomieszczeń - wskazanie dzieciom, uczniom różnych form organizacji zajęć ruchowych z wykorzystaniem naturalnych warunków terenowych - współpraca z rodzicami w zakresie wyposażenia ucznia w strój gimnastyczny, obuwie sportowe - wyposażenie pomieszczeń sanitarnych - pomiar wzrostu, dostosowanie wysokości ławek i krzeseł do indywidualnych potrzeb uczniów - samodzielne lub wspólne układanie rozkładu dnia dziecka, ucznia z uwzględnieniem czasu przeznaczonego na naukę, aktywny wypoczynek i sen - hartowanie organizmu w różnych warunkach pogodowych 	nauczyciele nauczyciele nauczyciele w-f nauczyciele dyrektor nauczyciele nauczyciele nauczyciele	cały rok cały rok cały rok cały rok, cały rok 2 x w roku cały rok cały rok cały rok	

3.	Nabywanie nawyków higienicznych	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzanie czystości przez pielęgniarkę szkolną - konkursy międzyklasowe - współpraca z rodzicami w zakresie kontroli właściwej postawy ucznia podczas pracy w domu - kontrola prawidłowej pozycji ucznia przy pisaniu, czytaniu w szkole - prowadzenie gimnastyki śródlekcyjnej z elementami ćwiczeń korekcyjnych - stosowanie ćwiczeń relaksacyjnych – pomoc dzieciom, uczniom w rozluźnieniu się, 	<p>pielęgniarka wychowawcy</p> <p>nauczyciele nauczyciele rodzice, nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok, cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	
4.	Rozbudzenie motywacji do starannego i systematycznego dbania o stan uzębienia	<ul style="list-style-type: none"> - filmy edukacyjne - udział w ogólnopolskich akcjach - fluoryzacja zębów połączona z nauką prawidłowego szczotkowania, 	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>pielęgniarka szkolna</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	
5.	Propagowanie aktywnego wypoczynku w czasie wolnym od zajęć	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek rowerowych, rajdów pieszych, wycieczek turystyczno-krajoznawczych, kuligów - przeprowadzenie konkursów, sport na wesoło - organizacja festynów - prowadzenie różnorodnych pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych 	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy nauczyciele w-f Rada Rodziców wychowawcy nauczyciele w-f</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	

Działanie 5: Profilaktyka uzależnień

A. Zapobieganie używaniu alkoholu

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Realizacja tematyki antyalkoholowej na godzinach wychowawczych	- pogadanka, dyskusja - formy plastyczne (gazetki, plakaty)	wychowawcy	cały rok	
2.	Realizacja programów: „III elementarz”, „Program domowych detektywów. Jaś i Małgosia na tropie.”	- zajęcia edukacyjne - prelekcja dla rodziców	wychowawcy	cały rok	
3.	Uświadomienie uczniom zagrożeń zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu	- pogadanki, dyskusje - spotkanie z lekarzem lub pielęgniarką - spotkanie ze specjalistą ds. uzależnień	wychowawcy	cały rok	
4.	Rozpowszechnienie wśród uczniów informacji nt zagrożeń zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu	- rozpowszechnianie ulotek i broszur tematycznych, ulotki, ankiety - artykuły w gazetce szkolnej	pedagog opiekun	cały rok	
5.	Zbieranie informacji od uczniów	- rozmowy z uczniami, - ankiety	pedagog wychowawcy nauczyciele	cały rok	

B. Zapobieganie palenia papierosów

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Realizacja tematyki mówiącej o szkodliwości palenia	- wykład, pogadanka, - konkurs na plakat antynikotynowy - dyskusja	wychowawcy nauczyciele plastyki pielęgniarka	Cały rok	
2.	Uświadomienie dzieciom wpływu palenia na zdrowie oraz wyniki w nauce i sporcie	- gazetka w gablocie - rozprawianie ulotek - spotkanie z lekarzem, pielęgniarką - „burza mózgów”	wychowawcy pedagog pielęgniarka	Cały rok	

C. Zapobieganie spożywania narkotyków , dopalaczy oraz innych substancji psychoaktywnych

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Pogłębianie wśród uczniów, rodziców i uaktualnianie wiedzy na temat mechanizmów powstawania uzależnień	- wykład prowadzony przez przedstawiciela Policji - pogadanki i dyskusje na godzinach wychowawczych - projekcja filmu dydaktycznego	wychowawcy pedagog specjaliści	Cały rok	
2.	Uświadomienie uczniom zagrożeń dla zdrowia i życia wynikających z zażywania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych	- prelekcja prowadzona przez pracownika MONAR-u bądź innych specjalistów - wykład prowadzony przez lekarza	pedagog dyrekcja	Cały rok	
3.	Szerzenie informacji wśród rodziców i uczniów o instytucjach i ośrodkach, gdzie młodzież może szukać wsparcia w walce z nałogiem	- mini wykład dla rodziców i uczniów - rozpowszechnianie broszur tematycznych, ulotek i innych materiałów	pedagog	Cały rok	

Działanie 6: Przeciwdziałanie zachowaniom aspołecznym

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Integracja zespołu klasowego	<ul style="list-style-type: none"> - wspólne opracowanie planu pracy wychowawczej grupy przedszkolnej , klasy - organizowanie zespołu klasowego (samorząd, dyżury, pomoc koleżeńska) - zawarcie kontraktu z klasą - organizowanie imprez klasowych z udziałem rodziców - organizowanie imprez i spotkań „starsi młodszym” 	Nauczyciele uczniowie rodzice	wrzesień	
2.	Uczenie empatii, czyli sztuki wczuwania się w sytuację innych osób zwłaszcza słabszych	<ul style="list-style-type: none"> - metody aktywizujące na godz. wych. i innych zajęciach - zabawy integrujące - koła zainteresowań - rozmowy indywidualne 	wychowawcy nauczyciele pedagog	cały rok	
3.	Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje w PPP i analiza opinii, stosowanie się do zaleceń - konsultacje - na bieżąco informowanie rodziców – kontakty telefoniczne, wezwania do szkoły - organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolu i szkole - spotkania rodziców z wychowawcą, pedagogiem, dyrektorem - współpraca z policją, sądem, kuratorem oraz innymi instytucjami w zakresie wspierania rodziny 	wychowawcy pedagog dyrektor	cały rok	
4.	Nabywanie umiejętności prawidłowego komunikowania się z rówieśnikami i z dorosłymi oraz umiejętności pracy w zespole	<ul style="list-style-type: none"> - stwarzanie sytuacji do samooceny swoich zachowań - stwarzanie sytuacji, w których uczeń może zaprezentować się pozytywnie - autoprezentacja 	wychowawcy pedagog rodzice nauczyciele uczniowie	cały rok	

		<ul style="list-style-type: none"> - scenki rodzajowe, debaty, dyskusje, obserwacje, godziny zwierzeń, organizowanie i udział w imprezach kulturalnych (wystawy, spektakle, apele), praca w organizacjach szkolnych - symulacja sytuacji domowych, szkolnych - wywiady - referaty - ankieta - pogadanki, filmy edukacyjne, scenki rodzajowe, zajęcia plastyczne - aukcja wytworów prac uczniów - zaangażowanie w przedstawienia szkolne, klasowe - udział w konkursach 			
--	--	---	--	--	--

Działanie 7: Zagrożenia wynikające ze współczesnych środków masowego przekazu: telewizji, komputera, internetu, gier, portali społecznościowych

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Uwrażliwienie na zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania ze środków masowego przekazu (telewizja, komputer, gry, Internet, portale społecznościowe)	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia tematyczne na zajęciach, lekcjach, godzinach wychowawczych i informatyce - pogadanki - gazetki - warsztaty - spotkania z ciekawymi osobami 	wychowawcy nauczyciele informatyki pedagog	cały rok	

Działanie 8: Kształtowanie właściwych postaw społeczno – moralnych

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Zapoznanie uczniów z autorytetami moralnymi.	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentowanie uczniom autorytetów moralnych, ich dokonań, postaw życiowych, sposobu widzenia świata jako osób godnych naśladowania. - Zachęcanie uczniów do aktywnego poszukiwania wzorców do naśladowania wśród postaci literackich, historycznych, osób współcześnie żyjących – projekt na lekcji wychowawczej. 	nauczyciele wychowawcy	cały rok	
2.	Kształtowanie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów z Konwencją Praw Dziecka. - Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, WSO, prawami i obowiązkami ucznia. - Prowadzenie lekcji wychowawczych: integrujących zespół klasowy, tworzących pozytywne więzi koleżeńskie, dotyczących pozytywnych relacji w rodzinie. - Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie oraz odpowiedzialności za wykonywane działania – praca w grupach w czasie lekcji i projektach edukacyjnych. - Uczestnictwo uczniów i rodziców w różnych uroczystościach i imprezach organizowanych w szkole (zabawa andrzejkowa, Wigilia Szkolna, zabawa choinkowa, Dzień Dziecka, dyskoteki szkolne -Podejmowanie wspólnych akcji charytatywnych np.: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Zachęcanie uczniów do pracy w ramach PCK bądź SKC 	wychowawcy nauczyciele	cały rok	
3.	Rozwijanie wrażliwości na piękno przyrody i odpowiedzialności za nią.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wycieczek: pieszych, rowerowych i krajoznawczych. - Udział w akcji „Sprzątanie świata”. - Prowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących zachowania czystości i porządku w szkole i poza nią. 	nauczyciele wychowawcy	cały rok	
4.	Przygotowanie uczniów do życia	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie demokratycznych wyborów do samorządów klasowych i Samorządu Uczniowskiego. 	opiekun SU wychowawcy	cały rok	

	w demokratycznym społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie spotkań z członkami Samorządu Uczniowskiego. - Angażowanie dzieci i młodzieży do współorganizowania imprez szkolnych. 			
5.	Kształtowanie postaw patriotycznych oraz poszanowania kultury własnego kraju, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i Świata	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie dzieci, uczniów z symbolami narodowymi i hymnem Polski- wpajanie szacunku dla tradycji, historii i symboli narodowych. - Nabywanie podstawowej wiedzy o dziedzictwie kulturowym narodu w czasie lekcji historii i języka polskiego. - Zapoznanie uczniów z symbolami i hymnem Unii Europejskiej. - Kształtowanie poczucia patriotyzmu lokalnego. Wdrażanie uczniów do aktywnego poszukiwania swoich korzeni, poznawania dorobku kulturowego, miejscowych artystów, podziwiania okolicznej architektury – udział w konkursach i wycieczkach. - Organizowanie uroczystych apeli i spektakli z okazji świąt państwowych, wydarzeń historycznych, religijnych oraz kulturalnych. - Wykonywanie tematycznych gazetek ściennych w salach lekcyjnych i korytarzu szkolnym. - Aktywny udział uczniów w organizowanym „Dniu Języków obcych”. 	<p>nauczyciele wychowawcy nauczyciele historii, WOS, przyrody, języków obcych</p> <p>nauczyciele</p> <p>wytypowani nauczyciele</p> <p>nauczyciele języków obcych</p>	cały rok	
6.	Kształtowanie u ucznia szacunku wobec drugiego człowieka w tym osób starszych, chorych, niepełnosprawnych.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc kolegom i koleżankom w codziennych czynnościach szkolnych. - Prowadzenie lekcji wychowawczych kształtujących: - umiejętność rozpoznawania i nazywania własnych emocji i emocji innych ludzi; umiejętność okazywania szacunku innym - postawy tolerancji. 	nauczyciele wychowawcy	cały rok	
7.	Zapoznanie ucznia z zasadami kulturalnego zachowania się oraz właściwego rozwiązywania konfliktów	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie lekcji wychowawczych zapoznających uczniów z: - zasadami kulturalnego zachowania się, - regulaminem stołówki, - zasadami właściwego zachowania w czasie przerw. - Propagowanie zasad Savoir – Vivre – gazetki ścienne, Gazetka Szkolna itp. 	wychowawcy nauczyciele opiekun SU	cały rok	

Działanie 9: Współpraca z rodzicami w realizacji zadań programu

<i>Lp.</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy i sposoby realizacji</i>	<i>Wykonawcy</i>	<i>Termin</i>	<i>Uwagi</i>
1.	Wspieranie rodziców i współuczestnictwo w realizacji funkcji wychowawczej i opiekuńczej	<ul style="list-style-type: none"> - Dostarczanie rodzicom wiedzy dotyczącej rozwoju dziecka poprzez prelekcje, spotkania wywiadowcze oraz organizowanie spotkań ze specjalistami. - Organizowanie pomocy dla rodziców mających problemy wychowawcze. - Udostępnianie informacji na temat instytucji wspierających rodziców w procesie wychowania - Umożliwianie rodzicom kontaktów z nauczycielami, wychowawcą, dyrekcją poprzez: organizowanie spotkań wywiadowczych (również indywidualnych) informujących o bieżących postępach w nauce i zachowaniu, kontakty korespondencyjne i telefoniczne. - Udostępnianie aktów prawodawstwa szkolnego na oficjalnej stronie internetowej. 	<p>dyrektor pedagog wychowawcy</p> <p>dyrektor pedagog wychowawcy</p> <p>dyrektor pedagog wychowawcy</p> <p>dyrektor pedagog wychowawcy</p> <p>dyrektor</p>	cały rok	
2.	Stwarzanie okoliczności do udziału rodziców w życiu szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z Radą Rodziców przy organizacji imprez szkolnych. - Pozyskiwanie nagród książkowych finansowanych przez Radę Rodziców. - Przedstawianie aktów prawodawstwa szkolnego do zaopiniowania przez Radę Rodziców. - Poznawanie oczekiwań i potrzeb rodziców w stosunku do szkoły poprzez rozmowy indywidualne, ankiety. 	<p>dyrektor nauczyciele</p> <p>dyrektor bibliotekarz</p> <p>dyrektor</p> <p>dyrektor pedagog nauczyciele</p>	cały rok	

Rozdział VI

Sposoby ewaluacji

Programu Wychowawczo - Profilaktyczny podlega ewaluacji i monitoringowi. Monitoring polega na bieżącym zbieraniu informacji dających wgląd w aktualny stan osiągania przyjętych celów, standardów i realizacji procedur działania, natomiast ewaluacja - na zbieraniu opinii i danych w formie informacji, samooceny, a także na dokonywaniu refleksji pomagającej osiągać skuteczność działania w odniesieniu do założonych celów. Podstawą do formułowania ocen będą narzędzia stosowane w ramach wewnątrzszkolnego mierzenia jakości pracy szkoły, czyli sprawozdania, analizy, dane statystyczne, obserwacje, hospitacje, zapisy w dokumentacji, badania ankietowe, opinie, wnioski, zgłoszone innowacje i projekty działań, programy, scenariusze.

Ewaluacja będzie prowadzona na koniec roku szkolnego z wykorzystaniem:

1. Analizy wyników z poszczególnych przedmiotów oraz zachowania uczniów zapisanych w dziennikach lekcyjnych,
2. Analizy dokumentacji wychowawców klasowych oraz pedagoga szkolnego,
3. Analizy frekwencji uczniów za I i II półrocze,
4. Sprawozdań z przeprowadzonych akcji i programów profilaktyki:
  - „Szlanka mleka”
  - „Owoce w szkole”
  - „Trzymaj formę” i innych...
5. Analizy wyników uczniów osiągniętych w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
6. Obserwacji (uczestnicząca, jawna),
7. Rozmów z uczniami i ich rodzicami) dyskusji grupowych na lekcjach wychowawczych i spotkaniach wywiadowczych,
8. Ankiet ewaluacyjnych
9. Pozyskiwanych danych na podstawie analizy dokumentów i wytworów pracy uczniów.

Ewaluacji dokonuje zespół złożony z:

- wychowawców,
- pedagoga,
- przedstawicieli samorządu uczniowskiego,
- przedstawicieli rady rodziców.

Program Profilaktyczno – Wychowawczy Zespołu Oświatowego w Kąkolewnicy został opracowany przez następujący zespół nauczycieli:

mgr Milenę Adamowicz

mgr Joannę Hornowską

mgr Martę

mgr Annę Morawską

Załącznikami do Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły są:

- programy pracy wychowawców przedszkolnych, klasowych wraz z tematyką godzin wychowawczych,
- plan pracy samorządu uczniowskiego,
- harmonogram imprez i uroczystości szkolnych,
- plan wycieczek i imprez turystycznych,
- plan pracy biblioteki szkolnej
- plan pracy świetlicy szkolnej.
- plan pracy pedagoga szkolnego
- plan pracy logopedy szkolnego